

Euroopa Kontrollikoja meetmed seoses COVID-19 pandeemiaga

Euroopa Kontrollikoda on astunud vajalikke samme, et jätkata COVID-19 pandeemia ajal tõhusa avaliku audititeenuse osutamist ELis ning õigeaegsete auditiaruannete, arvamuste ja ülevaadete avaldamist, niivõrd kui see on praegustes keerulistes tingimustes võimalik. Samal ajal avaldame tänu kõigile neile, kes päästavad elusid ja võitlevad pandeemiaga nii Luksemburgis, ELis kui kogu maailmas. Toetame ka Luksemburgi valitsuse poliitikat rahvatervise kaitsmisel. Me leevendame praeguse tervishoiukriisi mõju oma töötajatele ning oleme võtnud ettevaatusabinõusid, et viia töötajatele ja nende perekondadele avalduv oht miinimumini.

Pressiteade

Luxembourg, 28. aprill 2020

Audiitorite sõnul ei juhinduta ELi hoonete energiatõhususe kulutustes kulutasuvusest

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt ei ole kulutasuvus eluhoonete energiatõhususe meetmetele avaliku sektori raha eraldamisel otsustav tegur. Hoolimata Euroopa Komisjoni täiustatud juhistest ei ole ELi rahastatud projektide keskmes endiselt eesmärk saavutada suurim võimalik energiasääst ühe investeeritud euro kohta. Audiitorite sõnul ei ole selge, kui suur on ELi rahastamise kogupanus liidu energiatõhususe eesmärkide täitmisele.

Seistes silmitsi ülesandega leevendada kliimamuutusi, on ELi juhid võtnud kohustuse säästa 2020. aastaks 20% ja 2030. aastaks 32,5% ELi liikmesriikide prognoositud energiatarbimisest. Hooned tarbivad kõige rohkem energiat ja nende energiasäästu potentsiaal on suurim. Seetõttu on hoonetel ELi energiasäästu eesmärkide saavutamisel keskne roll. Perioodil 2014–2020 eraldas EL hoonete energiatõhususe suurendamiseks ligikaudu 14 miljardit eurot, millest 4,6 miljardit eurot eraldati eluhoonetele. Lisaks nägid liikmesriigid kõigi hoonetüüpide renoveerimise riiklikuks kaasrahastamiseks ette 5,4 miljardit eurot, millest umbkaudu 2 miljardit eurot oli mõeldud eluhoonetele.

„Hoonete energiatõhususe suurendamine on võtmetähtsusega, et saavutada ELi võetud kohustus energiatarbimist vähendada,“ ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige João Figueiredo. „See tähendab, et ELi toetuse andmisel tuleb eelistada projekte, mis annavad energiasäästu ja muud kasu kulutõhusal viisil.“

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Audiitorid kritiseerivad liikmesriikide ametiasutusi selle eest, et nad ei suuna ELi vahendeid projektidele, mille tõenäosus saavutada energiasäästu on kõige suurem. Ametiasutused ei hinda ELi rahastatud programmide käivitamisel alati algset energiatarbimist, potentsiaalset energiasäästu ja vajadust investeeringute järele. Lisaks ei soodusta nad põhjalikke renoveerimistöid, mida saaks teha näiteks sellistele töödele kõrgema toetusmäära kohaldamise abil. Vastupidi – enamik ametiasutusi annab audiitorite sõnul 100% määraga toetuseid olenemata eeldatavast energiasäästust. Sellest tulenevalt kasutati mõnes projektis ELi rahastust lihtsateks uuendustöödeks (nt LED-valgustite paigaldamine), mida oleks tõenäoliselt tehtud ka ELi toetuseta.

Liikmesriikide ametiasutused nõuavad sageli energiaauditeid ja energiamärgiseid, et investeeringuid hinnata. Audiitorid märgivad aga, et ametiasutused ei kasuta neid projektide väljavalimisel. Enamikul juhtudel jagavad nad projektidele toetust lihtjärjekorra alusel, võrdlemata nende suhtelisi kulusid ja kasulikkust. See suurendab riski, et projekte rahastatakse liiga suures mahus võrreldes nende potentsiaalse energiasäästuga, eriti kui säästetud energiaühiku kulude ülempiiri ei ole kindlaks määratud. Lisaks sellele järeldavad audiitorid, et ei ole võimalik teada, kui palju energiat säästetakse aastail 2014–2020 kokku 6,6 miljardi euro avaliku sektori vahendite investeerimisega eluhoonetesse, sest investeeringute kulutasuvust ei mõõdata.

Audiitorid esitavad mitu soovitusi, et suurendada ELi toetuse kulutasuvust järgmise põlvkonna programmide puhul. Soovitused hõlmavad järgmist:

- investeeringute kavandamine ja suunamine;
- projektide valikumenetlused;
- ELi energiatõhususe eesmärkide täitmisel tehtavate edusammude jälgimine.

Toimetajatele

Audiitorid uurisid ELi rahastatud programme viies liikmesriigis (Bulgaaria, Tšehhi Vabariik, Iirimaa, Itaalia ja Leedu), kes eraldasid hoonete energiatõhususe suurendamise projektidele kokku 2,9 miljardit eurot. Tüüpilised ELi kaasrahastatud projektid hõlmavad hoonete soojustamist, energiatõhusaid aknaid, soojusregulatsiooni süsteeme ja küttesüsteemide ajakohastamist.

Eriaruanne nr 11/2020: „Hoonete energiatõhusus: endiselt tuleb rohkem keskenduda kulutasuvusele“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles. Audit jätkab varasema, 2012. aastal avaldatud eriaruande teemat „[Ühtekuuluvuspoliitika vahenditest rahastatud energiatõhususe investeeringute kulutasuvus](#)“.

Käesoleva aasta jaanuaris avaldas kontrollikoda eriaruande teemal „[ELi tegevus ökodisaini ja energiamärgistuse valdkonnas](#)“.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa meie aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu.

Aruande pressikontakt

Vincent Bourgeois – e-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tel (+352) 4398 47 502 / Mobiil (+352) 691 551 502

|